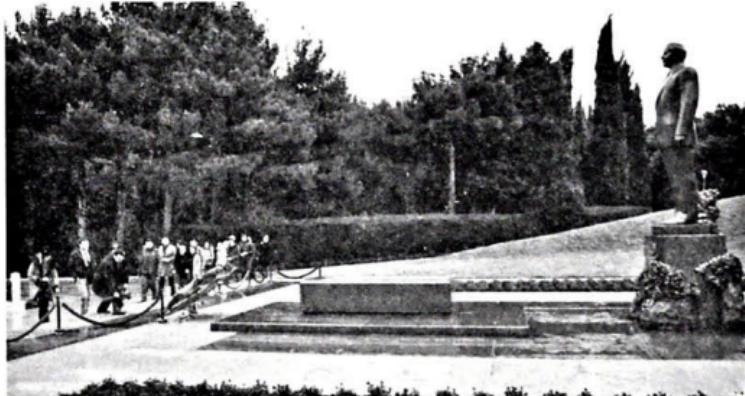

VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin gündəliyi

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) təşkil etdiyi "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları" adlı VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbi layihəsinə start verilib.

Qiş Məktəbinin iştirakçıları fevralın 16-də Fəxri xiyabanda müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini anıb, məzəni önnüne gül dəstələri qoyublar.

Görkəmlı oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad edilib, məzəri üzərinə tər çiçəklər düzülüb.

Multikulturalizm Qiş Məktəbinin iştirakçıları Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edirlər

Sonra Şəhidlər xiyabanına gedən gənclər ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini yad edib, məzarları üzərinə gül dəstələri qoyublar.

Qiş Məktəbində Azərbaycan, Gürcüstan, Çexiya, Almaniya, Serbiya, Hindistan, Bosniya və Herseqovina, Avstriya, Yaponiya, İspaniya, Tacikistan, Yunanistan, Portuqaliya, Rusiya, Bolqarıstan, San Tome və Prinsipi Demokratik Respublikası, Braziliya kimi ölkələrin tələbələri iştirak ediblər.

***

VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbi layihəsinin iştirakçıları fevralın 17-də Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyarət ediblər.

16 ölkənin aparıcı universitetlərində təhsil alan tələbələrin cəlb olunduqları layihə iştirakçılarına ermənilərin törətdikləri soyqırımı haqqında ətraflı mə-

lumat verilib. Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fonduunun dəstəyi ilə yaradılmış Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi 2013-cü il sentyabrın 18-də açılıb. Burada quraşdırılmış sensor ekrani monitorluk xüsusi xəritədə ermənilərin ötən əsrda xalqımızı qarşı respublikamızın müxtəlif bölgələrində həyata keçirdikləri soyqırımı aktları barədə bir neçə dildə məlumat almaq mümkündür.

Qış Məktəbinin iştirakçıları Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyarət edərkən

Qış Məktəbinin iştirakçıları memorial kompleksin xatiro kitabına ürək sözlərini yazırlar. Sonra iştirakçılar Qubada dağ yəshudilərinin yiğcəm yaşadıqları Qırmızı qəsəbədəki "Gilki" və "Altı günboz" sınaqoqları ilə yaxından tanış olublar.

***

VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbi layihəsinin iştirakçıları fevralın 18-də "Şahdag" Turizm Mərkəzində olublar.

Qış Məktəbinin iştirakçıları "Şahdag" Turizm Mərkəzində

İştirakçıların diqqətinə çatdırılıb ki, "Şahdag" Turizm Mərkəzi 2012-ci ildə istifadəyə verilib. Mərkəz Azərbaycanda, eləcə də Qafqaz regionunda ən böyük dağ-xızık kuroturudur.

Sonra qonaqlar "Şahdag" Turizm Mərkəzində kanat yolundan istifadə edib, xızık sürüb və başqa xidmətlərdən yararlanıblar.

***

Multikulturalizm Qış Məktəbi layihəsinin iştirakçıları fevralın 18-də "Azərbaycanda etnik müxtəliflik" mövzusunda mühazirə dinləyiblər.

Mühazirədən avval dünən 16 ölkəsinin aparıcı universitetlərdən təhsil alan tələbələrin cəlb olunduğu layihənin iştirakçıları Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ziyəddin Əliyevlə görüşüb. Z. Əliyev Qubanın tarixi, son dövrlərdə keçdiyi inkişaf yolu, burada yaşayan azsaylı xalqlar, rayondakı tolerantlıq mühüm haqqında iştirakçılara ətraflı məlumat verib.

Qış Məktəbinin iştirakçıları "Azərbaycanda etnik müxtəliflik" mövzusunda mühazirə dinləyərkən

BBMM-in şöbə müdürü İrina Kunina söylədiyi mühazirədə bildirib ki, Azərbaycan müxtəlif xalqların məhribən şərəfdən yaşadığı multikultural ölkədir. Etnik qruplar bütün bölgələrdə kompakt şəkildə yaşayırlar. Azərbaycanda qədimdən məskunlaşmış ləzgi, tat, talış, udi, avar, xinalıq və digər coxsayılı etnik qruplar dövlətin qayğısını, himayəsini daim öz üzərlərində hiss edirlər. Azsaylı xalqların orta məktəblərdə ana dillərində təhsil almaları dövlət tərəfindən tömən olunur.

Mühazirədə qeyd edilib ki, Azərbaycan demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində fəaliyyətində milli və dini azlıqların hüquqlarının qorunmasına xüsusi diqqət yetirir.

VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbi layihəsinin işi fevralın 19-də Xaçmazda davam etdirilir. Layihə iştirakçıları əvvəlcə "Milli kimliyin formallaşmasında mədəni müxtəliflərin rolü" mövzusunda mühazirə dinləyiblər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Xarici əlaqlar şöbəsinin müdürü müavini Röfi Qurbanov söylədiyi mühazirədə bildirib ki, Azərbaycanda milli kimliyin əsas qatlarını ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların adət-ənənələri, dili, dini təşkil edir. Bu baxımdan mədəni müxtəliflik azərbaycanlının həm fərdi, həm də sosial kimliyinin özüyidir. Aparılan araşdırmlar göstərir ki, loyallığı gücləndirən əsas faktorlardan biri də müxtəlif xalqlara aid mədəniyyətin qorunun saxlanması üçün aparılan siyasetdir. "Azərbaycan nümunəsində biz bu loyallığı müxtəlif millətlərin nümayandalarının Vətənimizin arazi bütövlüyü uğrunda canını fəda etməsində, müxtəlif dinlərin təmsilçilərinin qarşılıqlı anlaşılma şəraitində fəaliyyətində, Vətənin həm xos, həm də dar günündə həmçə olmalarında görürük. Buna nümunə kimi Şəhidlər xiyabanını və sinaqoqun tikilməsində müsəlman icmasının maddi dəstək göstərməsinə qeyd edə bilərik. Bütün bunlar bütün azərbaycanlı kimliyinin möhkədədir".

Qiş Məktəbinin iştirakçıları mühazirə dinləyərkən

R.Qurbanov vurğulayıb ki, Azərbaycan dövləti ardıcıl və düzgün milli siyaset yerdidir, milli əzliqlərin hüquqlarının təminatı sahəsində müthüm nailiyyətlərə əldə edib.

Mühazirədən sonra layihə iştirakçıları Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şəmsəddin Xanbabayevlə görüşüb. Ş.Xanbabayev Xaçmazın tarixi, son dövrlərə keçidiyi inkişaf yolu, burada yaşayan əzsləy xalqlar, rayondakı tolerantlıq mühiti haqqında onlara ətraflı məlumat verib.

Görüşdən sonra layihə iştirakçıları Xaçmaz Rayon Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyini ziyarət edib, Xaçmaz Dövlət Rəsm Qalereyası, Bayraq Meydanı Kompleksi və Çənləbil parkında goziblər.

Fevralın 20-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində (DQİDK) Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin iştirakçıları ilə görüş olub.

Görüşdə komitənin sadri Mübariz Qurbanlı layihənin Azərbaycanın toleranlıq modeli ilə əsani tanışlıq, eləcə də bu dəyərlərin beynəlxalq aləmdə təbliğ və təşviqi baxımdan önəməni vurğulayıb.

Sonra layihə iştirakçıları ölkəmizdəki multikultural və həmçərilik mühiti, dövlətin toleranlıqla bağlı olğu daxilində və beynəlxalq məqyasda həyata keçirdiyi siyaset və fəaliyyət, eyni zamanda, Azərbaycan höqiqətləri barədə məlumatlandırılıblar. Mübariz Qurbanlı bildirib ki, əsası Ülu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirildiyi din siyasiyinin prioritet istiqamətlərindən biri məhz toleranlıqla bağlıdır. Xalqımızın minilliliklər ərzində formalılmış toleranlıq əmənələrinin qoruyub saxlamaq, inkişaf etdirmək, yerli və beynəlxalq səviyyədə təşviq və təbliğ etmək dövlətin din siyasetinin əsas hədəfləri sırasındadır.

Qiş Məktəbinin iştirakçıları Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində. Çıxış edir DQİDK-nin sadri Mübariz Qurbanlı

Azərbaycanda 14 kilsə, 7 sinagogla yanşı, bir çox xristian, yəhudü dini tədris məüssisələri sərbəst fəaliyyət göstərir və onlara dövlət tərəfindən hərəkətli dəstək verilir. Dinlərin sülhyatratma, dialoq və əməkdaşlıq imkanlarından maksimum istifadəsinə öncənə toxunan dövlət komitəsinin sadri bu prosesdə faal iştirak edən Azərbaycanın hazırlı dirlər və mədəniyyətlərəri dialoqun aparıcı qüvvəsinə çevrildiyini bildirib.

Daha sonra Qiş Məktəbinin müxtəlif ölkələrdən olan tələbələrinin sualları cavablandırılıb və onlara DQİDK-nin işğal altındakı torpaqlarımızda erməni vandalizmına məruz qalan tarixi-dini abidələrimiz, və cümlədən ölkəmizdəki dirlərə harmoniya barədə ingilis dilində nəşr etdirildiyi kitablar töqdim edilib.

***

Fevralın 20-də VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbi iştirakçılарının Dağılıq Qarabağ bölgüsünün azərbaycanlı icmasının nümayəndələri ilə görüşü olub.

"Azərbaycan Respublikası Dağılıq Qarabağ Bölgüsünün Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyi idarə Heyətinin sədri Tural Gəncəliyev iştirakçılarə Ermonistanın Azərbaycana qarşı heyata keçirdiyi işgalçılıq siyasətinin ağır natiqlorlardan danışır. İcma rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycanın icrasının 20 faizi Ermonistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub, 1 milyondan çox qəçqin və məcburi köçkünt, o cümlədən 80 mindən artıq Dağılıq Qarabağ azərbaycanlı doğına yurdundan didorgin düşüb. Ermonistan işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərində tarixi, mədəni və dini abidələri dağıdıblar.

Qış Məktəbinin iştirakçıları Dağılıq Qarabağın azərbaycanlı icmasının qonağı olub

İcma sədri söyləyib ki, Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərin qovuşduğunda yerləşən bir ölkə kimi istanilan dino və dilə malik olan xalqların azad fəaliyətinə imkan yaradır: "Azərbaycan dövləti əvvəllər olduğu kimi, indi də Dağılıq Qarabağda multikultural mühitün bərpasına tərəfdardır. Biz – Dağılıq Qarabağ bölgüsünün azərbaycanlı icması erəni icması ilə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanılmış sorğuları və ərazi bütövlüyü çərçivəsində sülh şəraitində konstruktiv dialoğun aparılmasına və tomasların barpa edilməsinə hazırlıq".

***

Fevralın 21-də VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin iştirakçıları Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində olublar.

Dünyanın 16 ölkəsinin aparıcı universitetlərində təhsil alan tələbələrinin çəlb olunduğu layihənin iştirakçıları BBMM-in Himayəçilər Şurasının sədri

akademik Kamal Abdullayev və Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Milli tətbiqatçı mənşətçilər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdürü Etibar Nəcəfovla görüşüb.

Ölkəmizdə multikultural əməkdaşların qorunub saxlanması, təbliği ilə bağlı mühüm layihələrin həyata keçirildiyini deyən akademik Kamal Abdullayev Azərbaycan dövlətinin multikulturalizm siyasetindən və bu sahədə əldə olunan nailiyyətlərdən söz açıb. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Beynəlxalq Multikulturalizm qış və yay məktəblərinin keçirildiyini deyən Kamal Abdullayev bildirib ki, multikultural əməkdaşların qorunması və inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindəndir. Dövlətimizin qarşıya qoyduğu hədəf kimi bu istiqamətə mühüm layihələr həyata keçirilir, azərbaycanlı tələbə gənclərlə xarici hökmətlər arasında six əlaqlorlu və səmimi dostluq mənşətçilərinin qurulmasına mühüm addımlar atılır.

Qış Məktəbinin iştirakçılarının BBMM-də akademik Kamal Abdullayev və professor Etibar Nəcəfovla görüşü

Qeyd olunub ki, ilda iki dəfə təşkil edilən Beynəlxalq Multikulturalizm qış və yay məktəblərinin məqsədi Azərbaycan multikulturalizmini öyrənən tələbələrin nozari şəkildə öyrəndiklərini multikultural və tolerant dayarlıların qorunduğuna ölkəmizdə öz gözləri ilə görüb şahid olmasına şərait yaratmaqdır.

Almaniya, İtalya, Portuqaliya, İndoneziya, Rusiya, Gürçüstən və digər xarici ölkələrdəki universitetlərdə BBMM tərəfindən Azərbaycan multikulturalizmi fənninin tədris olunduğunu söyləyen Kamal Abdullayev bildirib ki, Azərbaycanın diliñin, mədəniyyətinin, ədəbiyyatının, incəsənətinin, ietimai-siyasi və ziyyətənin, ölkəmizlə bağlı bütün həqiqətlərin öyrənilməsində bu fənnin şəhəriyyəti olduqca böyükdür. "Daha sonra bu universitetlərin tələbələri Azərbaycanlı multikultural mühitə tanış olmaq məqsədilə ölkəmizdə davət edilir. Səkkizinci dosdər keçirilən multikulturalizm məktəbinin təşkil olmasına da bunun əyani səbəbtür. Bizim məqsədimiz odur ki, azərbaycanlı və xarici gənclər arasında six əlaqlorlu qış və yay məktəbləri başa çatdırıldığdan sonra da davam etsin. Ümidvaram ki, bu münasibətlər və səmimi dostluq əlaqlorları bundan sonra da

davam elayacak. Arzu edardım ki, siz gənclər mənim Vətənim Azərbaycanı da öz ölkəniz kimi sevəsiniz. Qiş və yay məktəblərinin iştirakçıları gələcəkdə Azərbaycanla bağlı əlaqlarınızı biziñ mərkəz vasitəsilə qura bilərlər".

Yay və qiş məktəblərində iştirak edən tələbələrin mərkəzin nözdündə "Azərbaycanın gənc dostları klubu"nın yaratılmasını deyən BBMM-in Hima-yığalar Şurasının sədri gənclərə həmin klubə üzv olmağı arzulayıb.

Tədbirdə çıxış edən professor Etibar Nəcəfov bildirib ki, Azərbaycanda keçirilən çoxlu Beynəlxalq tədbirlər multikulturalizmdən, toleranlıq ənənə-lərinin inkişafından xəbor verir. Olkımızda bu sahəyə böyük diqqət ayrılr. Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin programını, bağlanış mərasimini barədə məlumat verib, səfər müd-dəntədə iştirakçılarla keçirilən görüşlərdən söz açıb.

Iştirakçılar Qiş Məktəbinin programından və onlar üçün yaradılan şərait-dən razi qaldıqlarını söyləyib, Azərbaycan hökumətinə, BBMM-ə minnət-darlıqlarını bildiriblər. Səfər çərçivəsində olduqları məkanlardan xəş təssərütatla ayrılan gənclər xalqımızın qonaqpərvərliyini xüsusi vurgulayıblar.

Sonda Qiş Məktəbi iştirakçılarının sualları cavablandırılıb.

***

Fevralın 21-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin iştirakçıları ilə görüş keçirilib. Iştirakçılar əvvəlcə Təzəpir məscidi ilə tanış olublar.

Görüşdə QMİ-nin aparat rəhbəri Simran Həsənov iştirakçılarla Azərbay-canda İsləm dininin tarixi və buradakı toleranlıq mühiti barədə məlumat verib. O bildirib ki, ölkəmiz əsrlər boyu müxtəlif mədəniyyətlərin qovuşduğu bir məkan olaraq multikultural onşorlara sadıqlığını nümayiş etdirib. Müxtəlif dinlərin nümayəndələri Azərbaycanda sülh şəraitində yayayırlar, ölkəmizdə onların hər birinə hörmətlə yanaşılır.

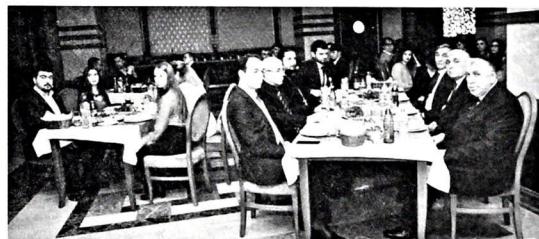

Qiş Məktəbinin iştirakçıları Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində

QMİ-nin sədr müavini Qəmərxanın Cavadlı qonaqları Qafqaz Müsəl-manları İdarəsinin tarixi və fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib. Azərbaycanda dövlətin dini və dindarlara qayğıından danışan Q.Cavadlı qeyd edib ki, bütün dinlərin nümayəndələri bu qayğıdan bohrələnlər. Azərbaycanda məscidlər, kilsələr, sinagoglar tamir edilir. Bu addım ölkəmizdə bütün dinlər eyni münasibət bariz nümunəsidir.

***

Fevralın 22-də Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin təşkilatçıları ilə keçirilən "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları" adlı VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin bağlanış mərasimi təşkil olunub.

VIII Beynəlxalq Multikulturalizm Qiş Məktəbinin bağlanış mərasimi

Tədbirdə çıxış edən BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov bildirib ki, bu kimi tədbirlər Azərbaycan multikulturalizminin dünyada tanıdlıması baxımdan çox önemlidir. Multikulturalizm qiş və yay məktəbləri Mərkəzin müümət layihələrindən biridir. Bu layihə ilə iki dəfə təşkil olunmaqla Bakı şəhəri ilə yanşı, bir sıra bölgələrimizi do şəhər edir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Milli tələrəsəsi münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şobosının müdürü professor Etibar Nəcəfov bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə keçirilən bu tədbir artıq ənənə halını alıb. Tədbirdən böyük şəhəriyyəti var. Dövlətimizin başçısı tərəfindən höyətə keçirilən uğurlu multikulturalizm siyaseti bu tədbir vasitəsilə beynəlxalq aləmə bir daha nümayiş olunur.